

Bruxelles, 22. svibnja 2018.
(OR. en)

9013/18

JEUN 59
EDUC 161
CULT 60
RELEX 420

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	7834/18 JEUN 38 EDUC 122 CULT 38 RELEX 309
Predmet:	Zaključci Vijeća o ulozi mladih u izgradnji sigurnog, povezanog i skladnog društva u Europi

Za delegacije se u Prilogu nalaze Zaključci Vijeća o ulozi mladih u izgradnji sigurnog, povezanog i skladnog društva u Europi, koje je Vijeće donijelo na 3617. sastanku održanom 22. svibnja 2018.

Zaključci Vijeća o ulozi mladih u izgradnji sigurnog, povezanog i skladnog društva u Europi

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE

PODSJEĆAJUĆI NA:

1. političku pozadinu ovog pitanja iz Priloga ovim zaključcima,

PRIMA NA ZNANJE:

2. Program za mlade, mir i sigurnost iz rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 2250 (2015), u kojem se priznaje važan i pozitivan doprinos mladih naporima uložanima u održavanje i promicanje mira i sigurnosti te potvrđuje važna uloga koju mladi mogu imati u sprečavanju i rješavanju sukoba.
3. Program održivog razvoja do 2030. koji su Ujedinjeni narodi usvojili u rujnu 2015. i ciljeve održivog razvoja koji u svojoj srži čine transformativni politički okvir za iskorjenjivanje siromaštva i postizanje održivog razvoja. Njima se uravnotežuje gospodarska, društvena i okolišna dimenzija, uključujući glavna pitanja upravljanja te miroljubivih, skladnih i uključivih društava, te prepoznaje ključna međusobna povezanost njihovih ciljeva i podciljeva.
4. Globalnu strategiju za vanjsku i sigurnosnu politiku Europske unije kojom se predviđa poticanje otpornosti društava, među ostalim produbljivanjem rada u području obrazovanja, kulture i mladih s ciljem poticanja pluralizma, suživota i poštovanja.

5. Europski konsenzus o razvoju u kojem se navodi da su mladi nositelji razvoja i promjena te time pružaju ključan doprinos Programu održivog razvoja do 2030., među ostalim svojim sposobnostima za inovacije, i kojim se tvrdi da će EU i njegove države članice također nastojati ojačati prava mladih i njihov položaj u vođenju javnih poslova, među ostalim promicanjem njihova sudjelovanja u lokalnim gospodarstvima i društvima te u donošenju odluka, osobito putem organizacija mladih.
6. Bijelu knjigu o budućnosti Europe¹ u kojoj se ističe važna uloga „europskih vrijednosti”.
7. Europsko regionalno savjetovanje o mladima, miru i sigurnosti održano u Bruxellesu u Belgiji od 25. do 27. rujna 2017., koje je organizirala Europska služba za vanjsko djelovanje u partnerstvu s Populacijskim fondom Ujedinjenih naroda, Uredom Ujedinjenih naroda za potporu izgradnji mira i ključnim dionicima civilnog društva.

PREPOZNAJUĆI DA:

8. Broj mladih u svijetu raste: danas u njemu ima 1,8 milijardi djece i mladih (u dobi od 15 do 24 godine), a do [2025.] bit će ih 72 milijuna više.
9. Broj mladih u Europskoj uniji trenutačno iznosi 88,9 milijuna (2016.)².
10. „Sudjelovanje” te „mladi i svijet”, među ostalim temama, uključeni su kao dva prioritetna područja djelovanja u obnovljeni okvir za europsku suradnju u području politike za mlade (2010. – 2018.).

¹ Dok. 6952/17.

11. Program za mlade, mir i sigurnost² utvrđen u rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 2250 (2015) važan je i na globalnoj i na europskoj razini. Europa je jedan od najsigurnijih dijelova svijeta. Ipak, strukturna pitanja, kao što su klimatske promjene, prirodne katastrofe, trgovanje ljudima, ograničene mogućnosti zapošljavanja i marginalizacija, koja utječu na mlade u Europskoj uniji, zajedno s rastućom prijetnjom nasilne radikalizacije, dovode u pitanje poimanje Europe kao sigurnog i miroljubivog kontinenta.
12. Potrebno je prepoznati mlade kao ključne aktere u izgradnji demokracije, stvaranju miroljubivih ideologija, izgradnji društvene kohezije i promicanju europskih vrijednosti. Važno je uključiti i prepoznati mlade i dionike u području mladih kao ključne saveznike u izgradnji otpornosti za borbu protiv takvih pitanja, osiguravanju mira i sprečavanju nasilja te radu na ostvarivanju uključivog i miroljubivog društva. U tom kontekstu rad s mladima može imati važnu ulogu u naglašavanju njihova potencijala da odigraju pozitivnu ulogu u izgradnji sigurnog, povezanog i miroljubivog društva.

NAGLAŠAVAJUĆI DA:

13. U svijetu danas više od 600 milijuna mladih živi u nestabilnim i sukobom pogođenim područjima³. Oni su među onima najpogođenijima višestrukim i često međusobno povezanim oblicima nasilja, od manjih činova nasilja do organiziranog kriminala i nasilnih ekstremističkih terorističkih napada koji ugrožavaju njihove zajednice, te trpe goleme i dugotrajne ljudske, društvene i gospodarske posljedice. Stoga je od najveće važnosti oblikovati i provesti politike i programe kojima im se daju prilike da razviju otpornost i olakšava njihovo uključivanje u društvo.

² Program Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP), Strategija UNDP-a za mlade za razdoblje 2014. – 2017.: Osnaženi mladi, održiva budućnost (New York, 2014.)

³ Povelja Vijeća Europe o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava.

14. Mnoge europske zemlje posljednjih godina bilježe visoke stope nezaposlenosti mladih i suočavaju se s pitanjima povezanim s društvenom isključenosti. Posljedica je toga da se skupine mladih sve više okreću negativnim oblicima izražavanja populizma, propagandi, govoru mržnje i ksenofobiji, koji imaju potencijal da dovedu do nasilnog ekstremizma kojim se šteti našem europskom multikulturnom identitetu. Stoga je ključno da se mladima pruža potpora u prihvaćanju novih prilika kao što su nove tehnologije i digitalizacija te u suočavanju s novim izazovima poput lažnih vijesti i globalizacije.
15. Ključno je imati na umu da Program za mlade, mir i sigurnost nije samo globalni program, već je i europski program. Mladi općenito imaju holističko poimanje održavanja mira i stoga imaju ključnu ulogu u borbi protiv različitih vrsta nasilja, diskriminacije i nepravde s kojima se suočavaju, uključujući nasilje u obitelji, rodno uvjetovano nasilje, propagandu, sve oblike zlostavljanja, rani i prisilni brak, etničku diskriminaciju i nepoštovanje, s pomoću različitih instrumenata poput interkulturalnog dijaloga putem mobilnosti, rada s mladima, volontiranja te neformalnog i informalnog učenja.
16. Mladi su vrijedni inovatori i nositelji promjena i njihove bi doprinose trebalo aktivno podupirati, tražiti i smatrati ključnima za izgradnju miroljubivog društva i podupiranje demokratskog upravljanja. Nadalje, sudjelovanjem mladih promiču se građanski angažman i aktivno građanstvo. Osim toga, u njihovu razvoju ključnu ulogu igraju obrazovanje za demokratsko građanstvo, uključujući digitalno građanstvo i obrazovanje u području ljudskih prava, koje obuhvaća obrazovanje za mir i kritičko razmišljanje. U tom se kontekstu suradnjom između Europske unije i Vijeća Europe može ostvariti veliki doprinos.

ISTIČUĆI DA:

17. Mobilnost mladih ključna je za razmjenu ideja, širenje inovacija, suočavanje s nezaposlenošću i socijalnim pitanjima, razvijanje čvrstih međuljudskih odnosa, pružanje pomoći u osobnom razvoju, poticanje stjecanja mekih i transverzalnih vještina, kao i za promicanje interkulturalnih kompetencija te borbu protiv predrasuda i diskriminacije. Stoga bi je trebalo promicati kako bi se ostvarilo uključivo, povezano i sigurno društvo za sve.
18. Rad s mladima te neformalno i informalno učenje imaju važnu ulogu u suočavanju s marginalizacijom i radikalizacijom mladih. Osim toga, radom s mladima pomaže se u borbi protiv marginalizacije i radikalizacije mladih te im se omogućuje bolje razumijevanje ljudskih prava i demokratskih vrijednosti u praksi.
19. Daljnji razvoj i poticanje međunarodne suradnje svih dionika, uključujući mlade, osobe koje rade s mladima, voditelje mladih i organizacije mladih iz Europske unije i izvan nje, iznimno su važni jer time se doprinosi izgradnji povjerenja i oblikovanju budućih odnosa u Europi i izvan nje.

ISTIČE SLJEDEĆA PODRUČJA DJELOVANJA:

A. Međusektorsku suradnju utemeljenu na inovativnim metodama komunikacije, razmjeni dobre prakse i učinkovitom dijalogu

20. Programom za mlade, mir i sigurnost prožete su vanjske i unutarnje politike EU-a o promicanju održivog razvoja, mira i sigurnosti te ljudskih prava. Optimizacija sinergija i osiguravanje dosljednosti odgovorâ politika na izazove koji zahvaćaju unutarnje i vanjske politike Unije mogu se ostvariti jedino zajedničkim naporima brojnih različitih dionika.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EUROPSKU KOMISIJU I EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI:

21. Promiču međusektorsku suradnju utemeljenu na inovativnim metodama komunikacije, razmjeni dobre prakse i učinkovitom dijalogu između sektora mladih i raznih područja politike te relevantnih tijela kako bi razmotrili da u jačanje otpornosti društava i država te izgradnju povezanog društva kao vrijedne partnere uključe mlade, organizacije mladih i organizacije koje rade za mlade.
22. Aktiviraju stručna znanja, promiču inovacije i produbljuju partnerstva s više dionika među institucijama EU-a, državama članicama, civilnim društvom, mladima i dionicima u području mladih i izvan njega jačanjem uloge mladih u održavanju mira.

Promiču dijalog, suradnju i razmjenu dobre prakse u vezi s Programom za mlade, mir i sigurnost među ključnim dionicima jačanjem poglavlja o globalnoj suradnji iz programa Erasmus+ i drugim mehanizmima za razmjenu dobre prakse. To bi također trebalo aktivirati mlade i stvoriti vezu između tijela za donošenje odluka, organizacija mladih i organizacija za mlade koji rade na održavanju mira i izgradnji povezanog i skladnog društva.

B. Nastojanja da se izgrade povezana i skladna društva: oslanjanje na pristup utemeljen na dokazima

23. U vrijeme kada Europa pokušava riješiti problem govora mržnje i smanjiti sve oblike nasilja važno je razviti miroljubiv diskurs kojim se promiču zajedničke vrijednosti⁴ EU-a poput poštovanja ljudskog dostojanstva, slobode, demokracije, ravnopravnosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava.

⁴ Vidjeti članak 2. Ugovora o Europskoj uniji.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA EUROPSKU KOMISIJU I EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI:

24. Promiču, preispituju i ističu dobre prakse u vezi s ulogom mladih u održavanju mira i sprečavanju nasilja kao izvor znanja i vrijedan alat za promjenu „negativnog diskursa” koji utječe na mlade. U Europi bi trebalo bilježiti i sistematično prikupljati kvalitativne rezultate i primjere utemeljene na dokazima povezane s doprinosima mladih održavanju mira i solidarnosti, među ostalim suradnjom s državama članica na internetskom portalu Youth Wiki.

C. Osiguravanje aktivnog i smislenog sudjelovanja mladih u izgradnji miroljubivih i uključivih društava

25. Aktivno i ravnopravno sudjelovanje (poduprto izgradnjom kapaciteta) mladih, osobito onih koji imaju manje mogućnosti na svim razinama građanskog i političkog života, ključan je uvjet za izgradnju miroljubivih, povezanih i ravnopravnih društava. Važno je i iskorijeniti siromaštvo i društvenu isključenost koji vode do marginalizacije mladih.
26. Sve se više prepoznaje da su mladi nositelji promjena u području sprečavanja sukoba, promicanja uključenosti i društvene pravde te održavanja mira. Za promicanje mira i stabilnosti potrebno je globalno partnerstvo među svim dionicima, mladima i organizacijama za mlade koji u tome imaju ključnu ulogu. Rad s mladima također ima važnu ulogu u izgradnji mira i promicanju solidarnosti.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EUROPSKU KOMISIJU I EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI:

27. Povećaju mogućnosti za smisleno sudjelovanje mladih u održavanju i promicanju mira i sigurnosti na svim razinama, kada i gdje je to moguće, s pomoću participativnih mehanizama.
28. mladima, organizacijama mladih i drugim dionicima olakšaju pristup podacima i znanju iz nedavnih studija i rezultata istraživanja o sudjelovanju mladih u demokratskom životu Europe.
29. Promiču aktivno sudjelovanje mladih u društvu, uključujući mlade koji imaju manje mogućnosti, te prekograničnu mobilnost i međuljudske kontakte, olakšavajući time razmjenu ideja i širenje inovacija u okviru sadašnjih i budućih programa.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA:

30. Nastavi s radom na angažmanu EU-a u vezi s Programom za mlade, mir i sigurnost, kao i na ključnim međuregionalnim suradnjama⁵, u partnerstvu s Ujedinjenim narodima i drugim međunarodnim organizacijama, uključujući postupno oblikovanje strateškog partnerstva EU-a i UN-a u vezi s mladima i jačanjem mira.

⁵ Inicijativa *Youth Track* s petog sastanka na vrhu AU-a i EU-a i inicijativa *Young Mediterranean Voices*.

D. Održavanje i poticanje interkulturalnog dijaloga među mladima u Europi i izvan nje

31. Interkulturalni dijalog ima više funkcija i može ga se smatrati instrumentom za doprinos miru i sigurnosti u EU-u i susjednim zemljama. Sudjelovanjem u interkulturalnom dijalogu mladima se pružaju razne prilike za zauzimanje vodećih položaja, ostvarivanje napretka u procesu pomirenja i smanjenju predrasuda, nesporazuma i diskriminacije među različitim skupinama, kao i za borbu protiv govora mržnje i nasilnog ekstremizma pristupom utemeljenom na ljudskim pravima.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EUROPSKU KOMISIJU I EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI:

32. Podupiru međunarodnu suradnju mladih, dijalog i uzajamno razumijevanje među mladima, osobama koje rade s mladima, voditeljima mladih, organizacijama mladih i organizacijama za mlade⁶ iz EU-a i izvan njega kao važan alat za potporu europskoga građanstva i procesa demokratizacije.

⁶ Pojam „organizacija mladih” odnosi se na organizacije civilnog društva u čijim su koordinacijskim tijelima uglavnom zastupljeni mladi. Pojam „organizacija za mlade” odnosi se na organizacije civilnog društva koje pružaju usluge mladima, no čija se koordinacijska tijela ne sastoje samo od mladih.

E. Izgradnja otpornosti i kritičkog razmišljanja putem neformalnog i informalnog učenja te kolegijalnog pristupa

33. Trebalo bi poduprijeti osviještenost mladih i razumijevanje zajedničkih vrijednosti EU-a⁷ poput poštovanja demokracije, ravnopravnosti, ljudskih prava, solidarnosti, građanstva i raznolikosti, kao i njihovu medijsku i informacijsku pismenost. Time se doprinosi kritičkom razmišljanju te osviještenosti i znanju o tome kako nasilne ekstremističke skupine mogu iskriviti i iskoristiti informacije s ciljem širenja propagande.
34. Kako je dogovoreno i proglašeno u Vijeću Europe, *obrazovanje za demokratsko građanstvo i obrazovanje u području ljudskih prava* usko su povezani i međusobno se podupiru⁸. Ta neformalna metoda obrazovanja i osposobljavanja instrument je prvenstveno usmjeren na promicanje demokratskih prava i odgovornosti te aktivnog sudjelovanja u odnosu na građansku, političku, društvenu, gospodarsku, pravnu i kulturnu sferu društva.

U TOM KONTEKSTU VIJEĆE POZIVA DRŽAVE ČLANICE, EUROPSKU KOMISIJU I EUROPSKU SLUŽBU ZA VANJSKO DJELOVANJE DA U OKVIRIMA SVOJIH NADLEŽNOSTI:

35. Razmotre promicanje i jačanje, kada i gdje je to relevantno, koncepta „obrazovanja za demokratsko građanstvo i obrazovanja u području ljudskih prava”¹⁰, koji bi se moglo provesti u okružju za formalno i neformalno učenje te putem kolegijalnog pristupa, poštujući supsidijarnost i slobodu obrazovanja.
36. Ojačaju daljnju suradnju s Vijećem Europe u okviru sporazuma o partnerstvu.

⁷ Vidjeti članak 2. Ugovora o Europskoj uniji.

⁸ Povelja Vijeća Europe o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (donesena u okviru Preporuke CM/Rec(2010)7 Odbora ministara).

Pri usvajanju ovih zaključaka Vijeće posebno PODSJEĆA na sljedeće:

1. Globalnu strategiju EU-a za vanjsku i sigurnosnu politiku, s posebnim naglaskom na otpornosti;
2. Europski konsenzus o razvoju / Zaključke Vijeća o održivom razvoju (2016.);
3. Sveobuhvatni pristup EU-a o ženama, miru i sigurnosti;
4. Revidirane smjernice za strategiju EU-a za borbu protiv radikalizacije i novačenja terorista (9640/16 i 14276/16);
5. Zaključke Vijeća o ulozi rada s mladima u podupiranju razvoja ključnih životnih vještina mladih koje im olakšavaju uspješan prijelaz u odraslu dob, aktivno građanstvo i radni život (9624/17);
6. Zaključke Vijeća o ulozi sektora mladih u integriranom i međusektorskom pristupu sprečavanju i suzbijanju nasilne radikalizacije mladih (9640/16);
7. Akcijski plan EU-a za ljudska prava i demokraciju za razdoblje od 2015. do 2019. (2015.);
8. Neformalni sastanak šefova država ili vlada od 12. veljače 2015. na kojemu su članovi Europskog vijeća pozvali na sveobuhvatan pristup, koji među ostalim obuhvaća inicijative u vezi s društvenom integracijom koje su od velike važnosti za sprečavanje nasilne radikalizacije;
9. Deklaraciju koju su usvojili ministri obrazovanja EU-a na neformalnom sastanku u Parizu 17. ožujka 2015., u kojoj su dali smjernice za suradnju na europskoj razini. Istaknuta je važnost napora za sprečavanje i suočavanje s pitanjima marginalizacije, netolerancije, rasizma i radikalizacije radi promicanja građanstva mladih i očuvanja okvira jednakih mogućnosti za sve;
10. Zaključke Vijeća o obnovljenoj strategiji unutarnje sigurnosti od 17. lipnja 2015. u kojima se daje prvenstvo posebnim pitanjima odustajanja od radikalizacije, rehabilitacije i deradikalizacije ili antiradikalizacije kao prioritetnima za djelovanje u narednim godinama (9416/15);

11. Plan rada EU-a za mlade za razdoblje od 2016. do 2018. u čijem je središtu povećana društvena uključenost svih mladih ljudi, uzimajući u obzir temeljne europske vrijednosti i ulogu rada s mladima, i u digitalnom i u nedigitalnom svijetu;
12. Zajedničko izvješće EU-a o mladima Vijeća i Komisije iz 2015. o „provedbi obnovljenog okvira za europsku suradnju u području mladih (2010. – 2018.)” u kojemu je naglašeno da bi mladi trebali moći odrastati u uključivim i pluralističkim društvima koja se temelje na demokratskim europskim vrijednostima. U Zajedničkom izvješću EU-a o mladima ujedno je prikazana potreba za još većim osnaživanjem mladih iz svih sredina, osobito onih koji su izloženi riziku od isključenosti;
13. Suradnju između Europske komisije i Vijeća Europe u okviru sporazuma o partnerstvu;
14. Europski program sigurnosti od 28. travnja 2015. u kojemu Komisija sudjelovanje mladih ljudi smatra ključnim čimbenikom za sprečavanje radikalizacije promicanjem europskih vrijednosti i poticanjem društvene uključenosti te se ujedno spominje Mreža za osvještavanje o radikalizaciji (RAN), krovna organizacija na razini EU-a u okviru koje se omogućuje razmjena iskustava i praksi kojima se potiče rano otkrivanje radikalizacije i oblikovanje strategija za njezinu prevenciju i odustajanje od nje na lokalnoj razini;
15. Rezoluciju Europskog parlamenta od 25. studenoga 2015. o suzbijanju radikalizacije i novačenja europskih građana u terorističke organizacije;
16. Rezoluciju Vijeća sigurnosti EU-a 2250 (2015) o mladima, miru i sigurnosti;
17. 125. sjednicu Odbora ministara – Akcijski plan Odbora ministara Vijeća Europe (Bruxelles, 19. svibnja 2015.), CM(2015)74 final, pod naslovom „Borba protiv nasilnog ekstremizma i radikalizacije koja vodi k terorizmu” i Akcijski plan Ujedinjenih naroda za sprečavanje nasilnog ekstremizma;
18. „Smjernice za sudjelovanje mladih u izgradnji mira” UN-ove Međuagencijske radne skupine za mlade i jačanje mira.
